

ВПЛИВ ВІЙНИ В УКРАЇНІ НА СВІТОВУ ТА НАЦІОНАЛЬНУ ПРОДОВОЛЬЧУ БЕЗПЕКУ

Легін О. В.

**здобувач вищої освіти факультету менеджменту, Миколаївський
національний аграрний університет
Науковий керівник – Олійник Т. Г.,
кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємств,
Миколаївський національний аграрний університет**

Постановка проблеми. Продовольча безпека є ключовою соціально-економічною та екологічною проблемою сучасного світу, особливо в умовах таких глобальних викликів, як війни, економічні кризи, зміни клімату та пандемії. Конфлікт в Україні значно вплинув на світові продовольчі ринки, оскільки Україна є одним із провідних експортерів зернових. Блокада портів і обмеження експорту створили дефіцит продовольства у багатьох країнах, які залежать від української продукції, що загострило світову продовольчу кризу. Це також спричинило серйозні економічні наслідки для самої України, зокрема зниження податкових надходжень через скорочення експорту.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання продовольчої безпеки світу та України досліджують ряд вчених таких як, Клариса Діас, Тарас Качка, Ірина Гамалій та ін.

Мета та завдання дослідження. Метою дослідження є вивчення впливу війни в Україні на продовольчу безпеку як у самій Україні, так і на світовому рівні, та розробка рекомендацій щодо подолання її негативних наслідків для аграрного сектора та міжнародних продовольчих ринків.

Виклад основного матеріалу дослідження. Продовольча безпека - соціально-економічний та екологічний стан в державі при якому всі її громадяни стабільно та гарантовано забезпечені продовольством в необхідній кількості, асортименті та відповідної якості [1].

Продовольча безпека є однією з ключових проблем сучасного світу, особливо в умовах глобальних конфліктів, економічних криз, зміни клімату та пандемій. Ситуація на продовольчих ринках ускладнюється через війну в Україні,

який має значний вплив на постачання продовольства та доступ до нього. Це питання особливо важливе для України, яка є одним з головних експортерів зернових на світовому ринку. Через блокування портів та обмежений експорт з України країни, які залежать від неї в якості основних продуктів харчування, зазнають збитки. Ліван, зокрема, отримує більш ніж 60% всієї пшениці від України, що робить його заручником ситуації та загостило продовольчу кризу в Лівані. Велика кількість країн Африки сильно залежать від поставок продовольства з України. Ліван, зокрема, більш ніж 60% пшениці імпортує з України. Все це загострює світову продовольчу кризу [1]. За даними ООН, у 2024 році по всьому світу в 72 країнах, де працює Всесвітня Продовольча Програма та де є дані, до 309 мільйонів людей стикаються з гострим дефіцитом продовольства [2].

Важливо також зазначити, що війна в Україні не тільки змінила світові продовольчі ринки, але й спричинила суттєвий економічний збиток для самої України. Падіння експорту продовольства, зокрема зернових, призвело до зменшення податкових надходжень у бюджет. Згідно з оцінками Міністерства економіки України, за перший рік війни втрати сільськогосподарського сектору перевищили 40% [4].

Проте, в цих умовах Україна продовжує шукати шляхи для підтримки стабільності своєї продовольчої системи. Одним з головних напрямків є активна співпраця з міжнародними організаціями, такими як Всесвітня продовольча програма (WFP) та FAO, для забезпечення продовольчої допомоги найбільш уразливим верствам населення. Також розглядаються альтернативні маршрути експорту через західні кордони, залізничні шляхи та порти на Дунаї, що дає змогу частково відновити постачання продовольства на міжнародні ринки.

Висновки. Загострення продовольчої кризи у світі потребує комплексних рішень, де Україна може відігравати важливу роль, відновлюючи свої позиції на глобальних ринках. Паралельно зі зменшенням ризиків, пов'язаних із війною, країна повинна зосередитися на інноваціях у сільському господарстві та

співпраці з міжнародною спільнотою для забезпечення продовольчої стабільності як на національному, так і на світовому рівні.

Список використаних джерел

1. Проект Закону України від 28.04.2011 № 8370-1, «Про продовольчу безпеку України». URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JF6GI01A> (дата звернення: 01.10.2024).

2. Клариса Діас, World economic forum: The war in Ukraine is pushing countries short on food to famine. URL: <https://www.weforum.org/agenda/2022/06/war-ukraine-global-food-insecurity-rising/> (дата звернення: 01.10.2024).

3. World Food Programme. URL: https://www.wfp.org/ending-hunger?_ga=2.236843908.485241439.1727801129-275006214.1727801129 (дата звернення: 01.10.2024).

4. Заступник міністра економіки Тарас Качка. URL: <https://www.facebook.com/taras.kachka/posts/pfbid05YAX3kJwaFa7EpXp7dJ6C7ULwtiZrNUStHJwQmqRg7oFoH6t3ji1htsLo9FXiHgsl> (дата звернення: 01.10.2024).

5. Дія Бізнес: Дашборд щодо експорту української органічної продукції. URL: https://business.diia.gov.ua/analytics/dashboard/eksport_ukrainskoi_organichnoi_produktsii (дата звернення: 01.10.2024).